

Kuzey Kore gerçekleri..

Doç.Dr.Sait YILMAZ

Giriş

Kuzey Kore'yi buraya getiren kendi tarihidir, Japon istilasidir, 30'ların gerilla savaşlarıdır. Gerilla mücadelesinden zaferle çıkan kuzey, iki tür emperyalizme karşı savaş verdi. Japonlara karşı zafer kazanırken, Amerikalıların ilerleyişini de durdurma başarısı gösterdi. Kuzey, ABD'nin durmak bilmeyen öfkesinin yanı başında komünizme doğru gidecek sosyalist bir toplumu kurmaya çabalıyordu. Korelilere göre savaş 1945 yılında, Amerikalıların geldiği ve henüz kurulmuş yerel hükümeti baskı altına aldığı yıl başladı¹. Halen devam eden bu savaş, ülkeyi birleştirmek ve savaş sonrası dönemde güneye çöreklenen işgal rejimini yurttan atma çabasıdır. Başka başka yerlerde aynı amaç uğruna mücadele edenlerin en azından Kuzey Kore'yi anlama yükümlülükleri bulunmaktadır. Yaşadığımız günlerde, Kuzey Kore'nin ABD emperyalizmi ile mücadelesinden biz Türklerinden öğreneceği çok şey var. Tıpkı onların Atatürk'ün başardığını örnek alması gibi. II. Dünya Savaşı'nın sonundan itibaren bu yarımada yerleşen ABD, Kore halkı için tam anlamıyla bir kâbusa dönüşmüş ve önce Kore savaşında milyonlarca insanın ölümüne sebep olmuş, SSCB'nin yıkılmasının ardından izlediği politikalar ve uyguladığı ambargolarla da Kuzey Kore'nin dünyadan tecrit olmasına ve ekonomisinin çöküşüne sebebiyet vermiştir. Bugün 'Kuzey Kore' denilince, Batı ipoteği altındaki dünya medyasının bize yansıttığı resim; gri renkli şehirlerinde zayıf ve cılız insanların yürüdüğü, nükleer silah sahibi olmatan başka bir gayreti olmayan fakir bir ülkedir. Daha önce İran, Irak, yakın zamanda Libya ve Suriye'de yapıldığı gibi Kuzey Kore'nin kendisi, lideri ve siyasal sistemi uzun zamandır şeytanlaştırıldı². Dışarıdan destek almayan bir ülkeyi yalnızlaştırmak ve lideri ile ilgili türlü yanlış suçlamalara maruz bırakmak oldukça kolay görünüyor. Kuzey Kore'de neler olup-bittiği ve özellikle uzun süredir uygulanan ambargolara rağmen ekonomisinin nasıl ayakta durduğu dünya kamuoyunun merak konusudur. Bu makalede, Kuzey Kore'nin devam eden bağımsızlık savaşının bilinmeyen yönlerine odaklanacağız.

Kore Yarımadasında neler oldu?..

Kuzey Kore'nin tarihi, 1948 yılına kadar Güney Kore'nin tarihi ile aynıdır. Kore tarihi, M.Ö. 3000 yılına kadar uzanır. Türk ve Kore ırkı, aynı atanın, gitgide uzaklaşmış Altay çocuklarıdır. Altay milleti Koreliler, göç sırasında Kore Yarımadası'na geldiklerinde burada neolitik dönemden kalma Güney Mogolod ırkıyla yerlilerle karşılaşmış ve karışmışlardır. Kültürlerimizde ve dillerimizde bile benzerlikler var. Türkçe'deki "kıvır kıvır" sözü, Korece'de "kubul kubul". "Mahalle" ise Kore dilinde "Maeul"dur. Korece ve Türkçe Altay dil ailesinden gelmektedir³. Kore, Çin'in eline geçtikten sonra Budizm'in ve Çin kültürünün etkisinde kaldı. Daha sonra 7. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar değişik hanedanların idaresi altında bağımsız olarak yaşadı. Modern Kore tarihi 1866 yılında Amerikan gemisi "General Sherman"ın batırılması ile başlar⁴. Bu hem saldırgan güçlere hem de feodal sisteme başkaldırıyı temsil etmektedir. Bunu daha sonra gene 1866'da Fransız donanması, 1871'de Amerikan

¹ Hugh Deane: The Korean War: 1945-1953, China Books & Periodicals, (San Francisco, 1999), p.47.

² David A. Singer: US is Shaping Plan to Pressure Nort Korea, New York Times, (Feb 14, 2005).

³ Necdet B. Sivaslı: Kore İle Türk Halkı Akrabadır, Ortadoğu, (5 Kasım 2013).

⁴ Kuzey Kore Devleti Resmi Web Sitesi: Modern History, <http://www.korea-dpr.com/> (Giriş: 20 Ağustos 2015).

donanması, 1875'de Japon savaş gemilerine yönelik direnişler izledi. Japonlar tarafından önce 1876'da yarı koloni haline getirildiğinde, 1910'da ilhak edildikten sonra da pek çok direniş devam etti. Kuzey Kore'nin kurucusu Kim Il Sung da bu ortamda yetişti ve 1920'lerden itibaren bu direniş örgütlerinin içinde yer aldı. Kuzey Kore'yi kuranlar Japonya karşıtı milli özgürlük hareketi içinden ortaya çıktılar. Japonlar, Mançurya'yı işgal ederken, Kore direniş örgütleri dağlık ülkede gizli üsler kuruyorlardı. 1937'de Japonya'nın Çin'i işgale başlaması Kore yeraltını teşkilatını da harekete geçirdi. Japonların yenilmesi aynı zamanda Kore direnişinin zaferi idi.

II. Dünya Savaşı'nın bitmesi ile Kore yarımadası üzerindeki Japonya hâkimiyeti sona erdi. Ancak, Soğuk Savaş'ın başlaması ile yarımada siyasi olarak ikiye bölündü ve güney kısmı ABD, kuzeyi ise Sovyetler Birliği tarafından işgal edildi. Böylelikle kuzeyde Komünist, güneyde Kapitalist rejim kurulmuş oldu. Birbiriyle çatışan ekonomik sistemlerden güneydeki; küçük bir azınlık olan toprak ağalarının, kompradorların ve Japon işbirlikçilerinin refahını ve gücünü sürdürmeye yönelik bir sistem, kuzeydeki ise; toplumun büyük çoğunluğunu oluşturanların yararına olan reformları gerçekleştirmeye yönelik bir sistemdi. Ancak, çatışma aynı zamanda ulusal kurtuluş ile yeni sömürgecilik arasındaydı. 1948 yılında Kim Il-Sung tarafından Kuzey Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti kuruldu ve 1950 yılında bağımsızlığını ilan etti. Ardından Komünist Partisi ve devlet yönetimi kuruldu. Juche ideolojisi ile komünist yönetim hayata geçti. Songun siyaseti emperyalizm ile mücadele demekti. Kuzey Kore'nin 25 Haziran 1950'de Güney Kore'yi işgal etmesi neticesi başlayan Kore Savaşı, Amerika ve müttefiklerinin daha sonra Çin Halk Cumhuriyeti'nin müdahalesi ile uluslararası bir boyut kazandı. Kuzey Kore'nin güneyi işgal planını onaylayan Stalin idi ancak bu işgal ABD ile savaş riski doğurunca, Sovyetler Kuzey Kore ile aralarına mesafe koydu ama yerini Çin aldı. Kuzey için savaş, yabancı hâkimiyetinden bağımsızlık ve özgürlük için verilen mücadelede atılan bir diğer adımdı. Savaş, 1945 yılında ABD İnchon'a yerleştiği ve burada yeni kurulmuş Kore Halk Cumhuriyeti'ne zulmetmeye başladığı sırada patlak verdi. Gerçekte savaş, aslında Japonların 1910'da başlattıkları sömürgeci dönemde başlamış, 1945'de ise sadece bu sömürgeci döneme önderlik eden işgalci rejim değişmişti. Güney için savaşın nedeni, tüm yarımadanın hâkimiyetini ABD himayesine geçirmek, Pasifik bölgesindeki çıkar çatışmasına dayanan projeye hizmet etmektir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan beri Amerika'nın sivilleri havadan bombalaması emperyalist güç savaşlarının karakteristik bir özelliği oldu. 1953'e gelindiğinde yaklaşık üç milyon Koreli savaşta hayatını kaybetmiş, tek kattan büyük tüm yapılar Amerikan bombaları tarafından paramparça edilmişti. Hayatta kalanlar ancak mağaralarda yaşayabildiler⁵. Kore Savaşı sırasında ABD bölgeye, İkinci Dünya Savaşı Avrupa'sında her iki taraf tarafından atılmış bomba sayısından daha fazla bomba atmıştır. Amerikan savaş uçakları Korelilerin üzerine daha sonra Vietnamlılara attıklarından daha fazla napalm bombası attı. Soğuk Savaş'ın başlaması ile yarımada siyasi olarak ikiye bölündü ve güney kısmı ABD, kuzeyi ise Sovyetler Birliği tarafından işgal edildi. Kore Savaşı, en sonunda 38. paralel civarında çıkmaza girdi. Fakat ateşkes ABD'nin kuzeyin tarımsal üretiminin yüzde 75'ini sağlayan sulama kanallarını yok etmesinden önce gerçekleşmedi. Aslında bu apaçık bir savaş suçuuydu. Kuzey Kore, BM tarafından müdahale edilerek Güney Kore'den çıkarıldı. 1953'te Kore Yarımadası, 38° enlemi sınır olmak üzere ikiye bölündü. Aynı yıl bir ateşkes anlaşması imzalanmasına rağmen iki ülke arasında her an savaş çıkmaya yakın bir gerginlik ortamı günümüze kadar devam etti. Böylece 38. paralelin

⁵ R.Palme Dutt: Problems of Contemporary History, International Publishers, (New York, 1963), p.124.

kuzeyinde ve güneyinde ideolojik olarak farklı iki Kore devleti ortaya çıktı. 2007 yılında iki ülke arasında bir barış anlaşması imzalanmış olmasına rağmen bu barış henüz kâğıt üzerindedir. Kuzey Kore, mücadelesini kimseden destek almadan ve hatta gelişmiş ülkelerdeki solun büyük bir kısmının düşmanlığını üzerine çekerek sürdürüyor.

Kuzey Kore'yi tanıyalım..

Üç tarafı denizlerle çevrili Kore yarımadası 223.370 km² olup, Kuzey Kore'nin yüzölçümü 123.138 km²'dir. Kuzey Kore'nin başkenti olan Pyonyang; "düzlük ve barışçıl bölge" anlamına gelmektedir. 21.964.000 olan ülke nüfusunun büyük kısmı sanayi kesiminde çalıştığı için, sanayi bölgelerinde yoğunlaşmıştır. Kuzey Kore, resmî olarak ateist (%71.2) bir devlettir; ancak Budizm ve Konfüçyanizm yaygın olarak görülür. Bunun yanında Taoizm ve Şamanlık da vardır. Kuzey Kore'nin resmi adı Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'dir, "Kuzey Kore" denmez. Kısaca DPRK (KDHC) veya sadece "Kore" denir. Kuzey'e göre Kore tek bir ülkedir, "Güney Kore" diye bir ülke yoktur. Aynı şey ABD ve Güney Kore tarafından da yapılır. Kuzey Kore hükümeti 140'dan fazla ülke ile diplomatik ilişkiye sahip ve 210'dan fazla uluslararası örgüte üyedir. Ülkenin %79.5'u dağlarla kaplıdır. En yüksek dağ olan Paektu'nun rakımı 2.750 m.dir. Su kaynakları (nehirler, göller, yer altı kaynakları) boldur. Dağlar kuzeyde ve doğuda yükseldiğinden daha çok batı ve güneyde düzlükler bulunur. Ülkenin %80'ini ormanlar oluşturur. Bu yüzden ormancılık yaygındır. Ülke mineral yönden çok zengindir. Endüstrisi için önemli olan kömür, kurşun, tungsten, çinko uranyum, grafit, magnezit, demir cevheri, bakır, altın, tuz madenleri bulunur. Kara ulaşımı, büyük oranda demiryolları ile sağlanır. Ülkede 8500 km. uzunluğunda demiryolu vardır. Ülke arazisinin dağlık ve engebeli olması sebebiyle karayolları çok bozuk ve yetersiz olup, ulaşım zordur. 1998 yılında Kuzey Koreli bilim adaları ilk uydularını (Kwangmyongsong No.1) uzaya gönderdiler. Son yıllarda emlak ve otomobil alanında büyük atağa geçildi. Bir önceki lider Kim Jong-il, 17 yıllık yönetiminde büyük bir kentsel yenilenmeye gitti. Türkiye'dekine benzer bir dönüşümle eski ve alçak katlı binalar yıkılıp yerlerine çok katlı gökdelenler dikildi. Evlilikle soyadı değişikliği olmuyor, boşanma ise çok az. Boşanma genellikle kadının çocuk doğuramadığında ya da eşlerden biri delirdiğinde oluyor. Boşanınca ev, çocukların velayetini alan eşe kalıyor. Bu karar çocuklara bırakılıyor. Diğer eş başka bir aile üyesinin evine yerleşiyor. Haftada bir gün tatil yapılıyor. Tek tatil günü olan pazar günü, kadınlar ev işlerini yetiştirmeye çalışıyor, erkeklerse arkadaşlarıyla saki içiyor. Ardından ailece evde yemek yiyor ve sohbet ediyorlar⁶.

Kuzey Kore'nin yeni lideri Aralık 2011'de Kim Jong İl'in 27 yaşındaki oğlu Kim Jong Un oldu. Kuzey Kore, sosyalist idareyle yönetilen komünist bir ülkedir ve yönetime İşçi Partisi hâkimdir. Halk Meclisi, 215 üyeden meydana gelir ve halk tarafından 4 yılda bir seçilir. Bu meclis başkanlık (prezidyum) üyelerini, bu üyeler de devlet başkanını seçer. Devlet başkanı en fazla 12 sene bu görevde kalabilir. Kuzey Kore'de devlet yönetimi merkezi yönetim ve yerel yönetimlerden oluşur. Merkezi yönetimde Yüksek Halk Meclisi ve Meclis Daimi Komitesi bulunur. Yerel yönetim ise her seviyede halk meclislerinden meydana gelir. Ulusal Savunma Komisyonu, genel ülke savunma konularında karar alan en yüksek organdır. Merkezi yönetim ülke yönetimi ile kararların alındığı, kanunların hazırlandığı; hükümet, yerel yönetimler ise her seviyede yerel yönetim organları tarafından yerine getirilir. Yüksek yargı sosyalist

⁶ Çiçek Tahaoğlu: Kuzey Kore'de Yaşam Pratikleri, Pyongyang - BİA Haber Merkezi, (19 Eylül 2011). <http://bianet.org/bianet/dunya/132774-kuzey-kore-de-yasam-pratikleri>

düzeni denetlerken, yerel yönetimlerin de kendi yargı organları vardır. Yargı organları; Merkezi Mahkeme, Eyalet/Şehir Mahkemeleri, halk mahkemeleri ve özel mahkemelerden meydana gelir. Sosyalist Anayasa, KDHC'yi, tüm Kore halkının çıkarlarını temsil eden bağımsız bir sosyalist devlet olarak tanımlamakta ve tüm faaliyetlerinin Kore İşçi Partisinin liderliği altında yürütüleceğini güvenceye almaktadır. Üretim araçlarının mülkiyeti devlete ve kooperatiflere aittir. Devlet mülkiyeti tüm halkın, kooperatifler mülkiyeti ise buralarda çalışan toplulukların ortak sahipliğini nitelendirmektedir. Doğal kaynaklar, demiryolları, hava ulaştırma hizmetleri, posta ve iletişim kuruluşları, büyük fabrikalar, işletmeler, limanlar ve bankaların mülkiyeti yalnızca devlete aittir. Toprak, tarım makineleri, gemiler, küçük ve orta ölçekli fabrika ve işletmeler ise kooperatifler tarafından sahiplenebiliyor.

Sosyalist bir ülke olarak KDHC'nin ekonomisi, merkezi planlamaya dayanmaktadır. Ancak ülkenin 1990'lardan itibaren ekonomi politikalarını ve Juche ideolojisini esnetmeye başladığı söylenebilir. Kore hükümeti sosyalist sistem dolayısı ile insanlar özgürce seçimlerini yapıp maddi ve manevi ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Eğitim ve sağlık hizmetlerinin ücretsiz olduğu ülkede ulaşım, elektrik ve su tüketimlerinden ise sembolik ücretler alınıyor. Kore devleti, her vatandaşa bedava konut sağlıyor. Hatta konutların içine buzdolabı, koltuk, lamba gibi eşyaları da ücretsiz veriyor. Elektrik ve su da bedavadır. 1966'da tarım vergisinin, 1974'te ise tüm vergi sisteminin kaldırıldığı KDHC'de halk vergiden muaftır. Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nde 12 yıllık zorunlu eğitim 3 ila 5 yıl gönüllü (aslında zorunlu) askerlikten sonra üniversiteye gidiliyor veya çalışmaya başlanıyor. Başta radyo, DVD ve cep telefonları olmak üzere ülkeye giren elektronik aletlerin sayısı her geçen gün artıyor. Kuzey Kore'de "Kwangmyong" adında korunaklı ve "Kore Bilgi İşlem Merkezi" tarafından izlenen internet ağına sahip bir yerden, sadece izin verilen internet sitelerine erişim sağlanabiliyor⁷. Kuzey Kore'nin ekonomisini, sanayi ve madencilik meydana getirir. Bunun yanında tarımın ülke ekonomisine katkısı büyüktür. Son yıllarda sulama sisteminin gelişmesi, tarımda verimin artmasına sebep olmuştur. Tarım, daha çok elverişli olan batı ovasında yapılır. Ülkede en çok pirinç üretilir. Bundan başka patates, buğday, darı, arpa ve soya fasulyesi yetiştirilir. Besin ürünlerinden başka sanayi kesiminde kullanılan pamuk, tütün ve kenevir gibi ürünler de yetiştirilir. Ülkenin iki yanı deniz olduğu için balıkçılık da gelişmiştir. Kuzey Kore'nin milli gelirinin % 70'i sanayiden elde edilir. 2013 yılında GSMH'sinin 30.7 milyar \$, kişi başı gelirin 1.200 \$, toplam ticaretin ise 7.3 milyar \$ olduğu tahmin edilen ülkede ciddi bir enerji açığı var. Kuzey Kore 20 yıldır BM ve uluslararası örgütlerden yardım alıyor. 2014 yılında bu yardım yılın ilk yarısında 21.3 milyon dolar civarında gerçekleşti⁸. Nükleer görüşmelere devam edildiği dönemde bu yardımlar artmışken, daha sonra oldukça azaldı.

Kuzey Kore ekonomisi nasıl ayakta kaldı?..

Savaş yıllarını ve onun ardından gelen üç yıllık toparlanma dönemini bir kenara bırakırsak, Kuzey Kore 1940'lardan 60'ların ortalarına kadar güneyden daha hızlı büyüdü. Bu sayede Pyongyang'ı ziyaret eden Che Guevara durumdan çok etkilendi ve Kuzey Kore'nin Küba'nın takip etmesi gereken bir model olduğunu ilan etti. Kore Savaşı'nın ardından geçen on yıllık sürede sanayi yılda yüzde 25'lik büyüme rakamlarını yakaladı. Bu oran 1965 ile 1978 arasında yüzde 14 seviyesinde seyretti. Amerikalı yetkililer bir hayli geride kalan Güney Kore ekonomisi konusunda

⁷ BBC: North Korea: On the Net in the World's Most Secretive Nation, (15 Ağustos 2015).

⁸ Doug Bandow: Here's a Tip: Don't Give North Korea More Aid, Cato Institute, (August 9, 2015).

son derece endişeliydiler, çünkü bu durum Washington'un Kore'deki kapitalist, yeni sömürgeci projesinin erdemleri üzerine soru işaretleri uyandırıyor. 1980'e gelindiğinde Kuzey Kore'nin başkenti Pyongyang Asya'nın en iyi ve en verimli idare edilen kentlerinden biriydi. Diğer taraftan Seul, büyük çoğunluğu evsiz olan nüfusu dudak uçuklatacak kadar kötü çalışma koşullarının bulunduğu fabrikalara doldurmuştu. Washington Güney Kore'ye uyguladığı teşvikler ile gümrük duvarlarının arkasına saklanmış planlı dinamik bir sanayileşme hamlesi gerçekleştirmesine ve aynı zamanda endüstrisinin dünya pazarlarına kolaylıkla girişine izin verdi. ABD 50.000 Kore askerinin Vietnam'da kendi yanlarında savaşması karşılığında Güney Kore'ye 1965 ve 1970 yılları arasında 1 milyar dolarlık bir ödeme yaptı. Güney Koreli şirketlerle Amerikan ordusu arasında çeşitli sözleşmeler imzalandı. Güneyin planlı sanayi hamlesi, ithal ikameci modeli, yüksek gümrük vergileri, ABD ve Japonya'dan gelen yardımların sayesinde, Güney Kore ekonomisi 80'lerin ortalarından itibaren kuzeyin önüne geçti⁹.

1970'lerde Pyongyang'ın Çin-Sovyet ayrışmasında Çin tarafında yer alması Sovyetleri kızdırdı ve Moskova intikam olarak ülkeye yaptığı yardımları kesmeye karar verdi. Her ne kadar Sovyet yardımı hiçbir zaman Amerikan ve Japon yardımları kadar cömert olmadıysa da, bu durum işleri değiştirdi ve yardımın kesilmesi kuzeyin ekonomik büyümesini yavaşlattı. Sonrasında, Pyongyang Batıdan komple fabrika sistemleri satın almaya başladığı sırada borç krizinin içine düştü. Sovyetlerle Kuzey Kore arasındaki ticaret 1988 ile 1992 yılları arasında yarı yarıya düşerken, deniz yoluyla yürütülen petrol nakliyatında 1991 yılında kesintiye gidildi. Kuzeyin ihraç pazarları kurudu, kömür ve petrol ithali için gerekli olan döviz rezervlerinden mahrum kaldı. Yetersiz petrol sebebiyle makinalı tarım durdu, ülkenin kimya sanayisi ve gübre üretimi büyük zarar gördü. Bu durum tarımsal üretimi çok derinden etkiledi ve besin kıtlığı büyük bir problem haline geldi. 1990'ların ortalarında gerçekleşen çok sayıda sel felaketi ve kuraklık nedeniyle problem giderek büyüdü. SSCB'nin çöküşü ve Doğu Bloku'nun dağılmasıyla Kuzey Kore en önemli ticaret ortaklarını kaybetti ve ülkenin dış ticareti büyük bir gerileme sürecine girdi. Özellikle, 1998-1999 yılları arasındaki yaşanan kıtlık sırasında dış ticaret 1990 yılına kıyasla %40 oranında azalarak ülke tarihindeki en düşük seviyeye inmiştir. 2000 yılından itibaren dış ticarete canlanma yaşanmıştır. 90'ların sonlarına doğru ülkede kamu sektörleri sekteye uğradığı ve kıtlık nedeniyle 600 bin kişi hayatını kaybettiği zaman adeta dibi gören ülke ekonomisi, o zamandan bu yana sabit bir hızla da olsa iyi bir büyüme kaydetti. Kuzey Kore'de ekonomik reform denemeleri de yapılıyor. Tarım sektöründe devlet eskiden üretiminin tamamına el koyup çiftçilere sabit bir miktar bırakırken, 2012'de alınan bir kararla çiftçilerin yaptıkları üretimin daha büyük bir kısmını ellerinde tutma ve bunları ülke genelinde hayata geçirilen çiftçi pazarlarında satma imkânı tanındı.

Halen ülkenin en çok ilişkide bulunduğu ülke görünümündeki Çin Halk Cumhuriyeti'nin tavsiye ve telkinleriyle ülke kısmen ve çok kontrollü de olsa yabancı sermayeye açıldı. Yabancı yatırımcılar için toprağın en fazla 50 yıl için kiralanabilmesini düzenleyen yasa, yabancı yatırımcıların, işletmelerin varlıklarının ve yabancı sermayeli bankaların, kaçınılmaz koşullar dışında devletçe millileştirilemeyeceğinin ve el konulamayacağına garantisini veriyor¹⁰. 2000'li yıllardan itibaren Çin'deki gibi serbest ticaret bölgeleri kurmakta, yabancı sermaye

⁹ Stephen Gowans: Kuzey Kore'yi Anlamak (Global Research, 12 Kasım 2006) ve Kuzey Kore Neden Nükleer Silahlara İhtiyaç Duyuyor (What's Left, 16 Şubat 2013). Kuzey Kore'yi Anlamak-II, soL, (27 Aralık 2011). <http://haber.sol.org.tr/dunyadan/kuzey-koreyi-anlamak-ii-haberi-49803>

¹⁰ Seziye Sezen: Kuzey Kore Çin Usulü Kapitalizm ile Katılığını Esnetiyor, Dünya, (30 Temmuz 20).

girişi büyük çoğunluğu Çinlilerden gelmekte, onları Ruslar, Taylandlılar ve Japonlar takip etmektedir¹¹. Öte yandan, Kuzey Koreli çiftçiler, son 30 yılda ilk defa geçen sene, ülkedeki insanların temel gıda ihtiyaçlarının tamamını karşılayacak miktarda üretim yapabildi. Kuzey Kore ekonomisinin büyüme sürecine girmesi, 2010 yılında yüzde 0.5 oranında küçülmüşken, ilerleyen yıllarda pozitif oranlara geçilmesi ve 2013 yılında da yüzde 1.1'lik bir büyüme kaydedilmesi, Kuzey Kore'nin bu anlamda halen kısıtlı ve kırılğan olsa da bir aşama kaydettiğini gösteriyor. Dış ticaret, Kuzey Kore'ye ekonomisini ayakta tutan etkenlerin başında geliyor. Son dönemlerde uluslararası ambargoya rağmen ihracatın ithalattan hızlı artması dikkat çekiyor. Kuzey Kore, ihracatının büyük bir kısmını, 2014 yılı rakamlarına göre yüzde 86.1'ini, Çin'e yapıyor¹². Kuzey Kore genelinde faaliyete geçirilen yirminin üzerindeki özel ekonomik bölgede, her ne kadar ciddi yatırım açıkları ve altyapı yetersizlikleri söz konusuysa da, yeni girişimlerin desteklenmesi için uygun bir ortam sağlanması amaçlanıyor. Tüm bu gelişmeler Kuzey Kore ekonomisinin en azından şimdilik ayakta durmasını sağlıyor.

ABD-Çin ve Rusya üçgeninde Kuzey Kore jeopolitiği..

SSCB'nin yıkılmasının ardından "komünizm öcüsü"nü yerine "uluslararası terörizm"i koyan ABD emperyalizmi, 11 Eylül olaylarının hemen ardından Bush'un ağzından uluslararası terörizme destek veren "terörist devletler"i ilan etmiş ve bunların birlikte "şer mihveri"ni oluşturduklarını söylemişti. ABD'ye göre bu ülkeler Kuzey Kore, Irak ve İran'dı, ama duruma göre listeye başka ülkeler de eklenebilirdi. Bu kavramlar ve tekelinde tuttuğu kitle iletişim araçları sayesinde ABD emperyalizmi kendi zorbalığını ve saldırganlığını kamuoyu gözünde meşrulaştırabilmekte, uluslararası hukuka uydurabilmektedir. 1990'lardan bu yana Batı medyasında öne çıkartılan Kuzey Kore'nin insanlık için ciddi bir nükleer tehdit oluşturduğu yalanını tam da bu amaçla kullanmaktadır. Washington 1994 yılında ilişkileri normalleştirmeye dönük bir adımı elinin tersiyle itti. Kuzey Kore'de bir elçilik açmaya yanaşmadı ve iki ülke arasındaki resmi savaş halini sona erdirmeyi reddetti. ABD Dışişleri Bakanı Colin Powel 2003 yılında Kuzey Kore'ye yönelik "Biz saldırmazlık paktı, barış anlaşması ya da buna benzer şeyler imzalamayacağız"¹³ açıklamasında bulundu. ABD ve genel olarak Batı medyası kamuoyunu bu konuda tam bir dezenformasyon bombardımanına tutarak Kuzey Kore'yi saldırgan bir ülke olarak öcüleştirmiş ve gerginliği kasıtlı olarak tırmandırmıştır. Kuzey Kore'nin kapalı rejimi ve uygulanan yaptırımlar ülkeyi kurulduğundan beri zor şartlar altında tutmuştur. 1987'de ABD, Kuzey Kore'yi terörü destekleyen ülkeler listesine aldı. ABD yaptırımları Kuzey Kore'yi terörizme destek veren ülkeler listesinden seçilmiş olsa da 1987 yılından beri ülkenin sicilinde böyle bir kayıt yok¹⁴. Yani nükleer programı ve insan hakları ile suçlayabilirsiniz ama Kuzey Kore terörist bir ülke değil.

1993'de Kuzey Kore, Uluslararası Atom Enerjisi'nin denetimini reddedince ABD ile ilişkileri daha da kötüleşti. 2003 yılında "Altı Taraflı Görüşmeler"e katılıncaya kadar ABD'nin Kuzey Kore ile ilişkisi oldukça sınırlı idi. Kuzey Kore'ye yönelik olarak nükleer ve balistik füze faaliyetleri ile insan hakları ihlallerinden dolayı uygulanan yaptırımlar BM dışında ABD, Japonya ve Güney Kore başta olmak üzere pek çok ülkenin özellikle ekonomi ve ticaret alanındaki kısıtlamalarını içermektedir. BM

¹¹ Kerem Dağlı: Emperyalizmin Nükleer Tehdit Öcüsü: Kuzey Kore, Marksist Tutum Dergisi, (Haziran 2013), No: 99. http://marksist.net/kerem_dagli/emperyalizmin_nukleer_tehdit_ocusu_kuzey_kore.htm

¹² Altay Atlı: Kuzey Kore Nasıl Ayakta Duruyor? Analist, USAK, (01 Temmuz 2015).

¹³ Steven R. Weisman: Bush Weighs Concessions to North Korea, New York Times, 13 Ağustos 2003.

¹⁴ Doug Bandow: North Korea: Evil, But Not a Terrorist State, Cato Institute, (May 4, 2015).

yaptırımları içinde; Kuzey Kore'ye giren ve çıkan tüm kargo üzerinde denetim yetkisi, yasaklanmış malzeme taşıyan Kuzey Kore deniz araçlarına yönelik kısıtlamalar bulunmaktadır. ABD ise kendi şirketlerinin Kuzey Kore banka ve ticaret şirketleriyle silah anlaşmaları ve silah satışına yönelik işlemlerine yasak getirmiştir. Kuzey Kore'den ithal edilen malların onaylanması gerekmektedir. Japonya, kriz dönemlerinde Kuzey Kore ile tüm ithalat ve ihracatını ve bu ülkenin deniz araçlarının limanlarına girişini yasaklamaktadır. ABD Başkanı Obama'ya göre Kuzey Kore; izole, otoriter liderliğe sahip, halkını bile besleyemeyen ve zamanla çökecek bir rejime sahiptir¹⁵. Ancak BM Yiyecek ve Ziraat Örgütü'nün (UN FAO¹⁶) 3 Şubat 2015 tarihli raporu artık Kuzey Kore'nin yiyecek ihtiyacını (yılda 300 bin ton tahıl) uluslararası yardım ile değil ticaret ile karşıladığını ortaya koyuyor¹⁷. Bu Kuzey Kore'nin iki uçlu (ekonomik ve nükleer gelişme) politikasında başarılı olduğunu gösteriyor. Bu aynı zamanda uygulanan yaptırımların da etkisiz olduğunun bir göstergesidir. Son on yılda Kuzey Kore'de önemli gelişmeler oldu. Artık elektrikler tüm gece yanıyor ve sokaklar özel arabalar ile dolu.

Soğuk Savaş boyunca Kuzey Kore, Çin ve Sovyetler arasında dengeli bir politika izledi. Kim, Kruşçev'in Stalin tarzını bırakmasına karşı çıkarken, Çin ise Kim ailesinin ülkeyi de-facto monarşi haline getirmesine kızdı. Ruslar, 1950'lerden beri Kuzey Kore ile ilgilendiler ama Batı ile ilişkilerini bozma pahasına takıntı yapmadılar. Komünist olsun ya da olmasın Kuzey Kore'nin bağımsız ve tampon ülke olması istendi. 1991'de Rusların Güney Kore'yi tanıması Kuzey Kore büyük tepki verirken, aynı şeyi bir yıl sonra patronu Çin'in yapmasına pek ses çıkaramadı. Son 20 yılda Rusya-Kuzey Kore ilişkileri minimum düzeyde idi. Çin, Kuzey Kore'nin nükleer silah yapma gayretlerinden ve ekonomik reformlar yapmamasından memnun değil. Her iki Kore ekonomik bölgelerin sınırları konusunda Çin ile anlaşmazlık içindedir. Sorunlar üç kategoridedir; kıta sahanlığı, denizcilik ve nehir kıyıları¹⁸. Sarı Deniz'deki balıkçılık ve büyük hidrokarbon yatakları ile egemenlik sorunu bulunmaktadır. Kuzey Kore'nin 2013'de yaptığı üçüncü nükleer testten sonra Çin ile ilişkileri kötüleşirken, Rusya ile ivme kazandı. 2011 yılında başkanlığı aldığından beri Kim, ilk resmi ziyaretini Nisan 2015'de Rusya'ya yaptı. 2015 yılı Rusya ile dostluk yılı olarak ilan edildi. Sovyetler Birliği çökene kadar Kuzey Kore'nin en yakın müttefiki ve ana ticaret ortağı idi. 2013'de Kuzey Kore ihracatı %90 oranında Çin pazarına giderken, 2014'de düşmeye başladı. Rusya ile ticaret 2014'de %31.9 artarak 10.17 milyar dolara ulaştı. 2012'de Rusya, Kuzey Kore'nin borcunun (10 milyar dolar) %90'ını affetmişti¹⁹. Rusya'nın Kuzey Kore'ye ilgilisi Kuzeydoğu Asya'daki petrol ve doğal gaz projeleri ile ilgilidir. Ruslar, Sakhalin adalarındaki yataklardan Kore yarımadası yolu ile büyük bir doğal gaz hattı inşa etmeyi planlıyor. Rusya ayrıca, Tümen nehri üzerine köprüler yapıyor ve Kuzey Kore ordusu ile müşterek tatbikatlar düzenliyor.

Kuzey Kore'nin nükleer stratejisi..

Pentagon 1953'ten sonra Kore çatışmasının alevlenmesi durumunda kullanılması amacıyla güneyde bir nükleer silah stoku oluşturmaya başlamıştı. Kore yarımadasında onbinlerce Amerikan askeri bulunuyor, yine onbinlercesi de hemen

¹⁵ The YouTube Interview with President Obama, (Jan 22, 2015),

<https://www.youtube.com/watch?v=GbR6iQ62v9k>

¹⁶ UN Food and Agricultural Organization (FAO).

¹⁷ Scott A. Snyder: North Koreans are No Longer Starving, CFR, (February 18, 2015).

¹⁸ Andrews S. Erickson, Michael Monti: Trouble Ahead? Chinese-Korean Disputes May Intensify, National Interest, (February 20, 2015).

¹⁹ Nadege Rolland: North Korea's New Best Friend: Russia? Lowy Interpreter, (April 28, 2015).

Japonya'da kuzeyle herhangi bir savaş durumunda hemen karaya çıkacak bir şekilde mevzilenmiş durumdaydı. Amerikan savaş gemileri Kuzey Kore kara sularının hemen yanı başında devriye geziyor ve burada nükleer silah denemeleri ve casus uçaklarının uçuşlarıyla Kore'yi sürekli tehdit ediyordu²⁰. Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle tehditler daha da arttı. Kuzey Kore ise başından beri "hayatta kalma" stratejisi izledi. Dışarıya karşı korku salma ihtiyacı vardı. Bunu da tehdit hissetmedikçe yapmadılar. Kuzey Kore genellikle gaddar, zayıf ve çılgın bir ülke olarak bize yansıtılır ve bu sıfatlar aslında ülke stratejisinin de özellikleridir. Bunda ülkeyi yönetenlerin aldığı acımasız kararlar, ekonominin hala nasıl ayakta kaldığı bilmece ve nükleer silah edinme çabası etkili olur. Kuzey Kore toplumunun tehdit algılamasında ve ekonomik gücünün üçte birini silah harcamalarına yatırmasında ABD'nin Kore Savaşında halkı acımasızca katletmesinin ve ülkeyi yerle bir etmesinin, sonrasında da Güney Kore'ye ve bölgeye hiç durmadan askeri güç yığmasının birinci derecede rolü vardır. Kuzey Kore, nükleer silahları rejimin ayakta kalması için en önemli vasıta olarak görmektedir. 1962 yılında Kuzey Kore, Pyongyang'ın kuzeyindeki Yongbyon'da nükleer enerji araştırma kompleksini kurdu. 1974'de Uluslararası Atomik Enerji Ajansı'na (IAEA) katıldıktan itibaren nükleer denetim konusunda pek çok çekişme oldu²¹ ve bugüne kadar üç nükleer deneme yaptı. Sonu gelmeyen ekonomik ambargolar ve BM GK'nin 1874 sayılı karar tasarısı ile uygulanan uluslararası yaptırımlara rağmen, Kuzey Kore nükleer kabiliyetini geliştirmek için elinden gelen çabayı göstermektedir.

ABD savunma garantisinin işlememesi özellikle Japonya üzerinde etkili olacak, Asyalılaştırma (Asianization) ideolojisi kendi güvenlik gündemine uygun ve bağımsız Japon askeri yapılanmasını hızla hayata geçirecektir. 2008 yılında ABD ile anlaşması sonucu nükleer reaktörünü kapatan Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, ABD'nin yaptırımları kaldırmaması ve verdiği sözleri gerçekleştirmemesi sebebiyle nükleer çalışmalarına tekrar başladı. Nükleer deneyi doğrulayan Rus Savunma Bakanlığı, denemenin 10 ila 20 kilotonluk bir güçte olduğunu ifade etti. Nükleer silah sahibi ülkeler başta ABD, AB, Rusya, Fransa, İngiltere ve Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin komşuları Japonya ve Güney Kore olayın ardından ayağa kalktı. Önceki yıllarda inkâr etmesine rağmen 2009 yılında yüksek derecede zenginleştirilmiş uranyum ürettiğini açıkladı. Kuzey Kore'nin elinde 600'den fazla 300 km.nin üzerinde menzili olan kısa menzilli füze, 300 adet 1.300 km. civarına menzili olan Nodong füzesi ve 30 adet menzili 3.000 km.ye kadar olan orta menzilli füze olduğu değerlendirilmektedir²². Bu füzeler Japonya ve Guam'ı vurabilir ancak Kuzey Kore, kendisine doğrudan tehdit olarak gördüğü ABD'yi de vurma iddiasındadır. ABD'nin gelecekteki üç önemli nükleer savaş senaryosundan biri olan Kore yarımadasındaki savaş bölgesindeki tüm potansiyel çatışmaların tetikçisi de olabilir. Kuzey Kore'nin New York'u vurma ihtimali ABD'nin uzun yıllardır kâbusudur ve füze kalkanı projesinin gerekçelerinden birisidir.

Kuzey Kore, yakın zamandaki görüşmelerde bazı öneriler yaptı²³; (1) Hâlihazırdaki ateşkes süreci barış durumuna çevrilmelidir. (2) Nükleer silah

²⁰ Bahman Azad: Heroic Struggle, Bitter Defeat: Factors Contributing to the Dismantling of the Socialist State in the USSR, International Publishers, New York, 2000, p.138.

²¹ Sung-Ryul Cho: Resolving the North Korea Nuclear Issue and Ways for International Coordination, Brookings Institution, (2010), p.1.

²² Lee Sanghee: Thoughts on an "Initiative Strategy" for the Comprehensive Management of North Korea, The Brookings Institution, (April 2010).

²³ IISS & Korean Foundation: Fostering International Dialogue and Korean Security, Held in IISS, London, (November 29, 2009).

bakımından güçlü ülkelerin diğer ülkelere çifte standart uygulamasına son verilmelidir. (3) Nükleer görüşmelerin başlaması için tüm yarımadanın nükleer silahlardan arındırılması söz konusu olmalıdır. Daha sonra Kuzey Kore şunları istedi²⁴; (1) Barış Anlaşması Kuzey Kore, Çin ve ABD arasında (Güney Kore değil) imzalanmalıdır. (2) Güvenlik konusunda ABD ile iki taraflı istişare yapılmalıdır. (3) Altı-Taraflı Görüşmelerin başlaması için Kuzey Kore'ye uygulanan yaptırımlar kaldırılmalıdır. Kuzey Kore, nükleer silah edinmeye kendini mecbur hissediyor. Nükleer silah öncelikle ABD'nin karşı konulması zor gözükene gücüne karşı en önemli caydırıcı güç unsurudur. İkinci neden Kaddafi örneğinde olduğu gibi nükleer pazarlık sonucu elde edilen ticaret, yatırım, diplomatik tanınma gibi faydalar pratikte bir işe yaramıyor, Batının rejim değiştirme ve diktatörü kovma oyunu işliyor. Kuzey Koreliler, Libya ile nükleer anlaşmanın, ülkenin silahsızlandırılması ve iç savaş taktiği için kullanıldığını not ettiler²⁵. Ancak unutmamalıyız ki, asıl ABD emperyalizmi, uyguladığı saldırgan politikalarla, dünyanın her bir köşesindeki askeri varlığıyla ve elinde bulundurduğu korkunç nükleer silah kapasitesiyle insanlığı toptan yokoluşa sürüklemeye aday bir güçtür. Obama'nın İran ile yaptığı nükleer anlaşmayı Kuzey Kore ile de yapabilir mi? "Nükleer programını durdur, nükleer kabiliyetlerini sök, yoğun denetimi kabul et, karşılığında Soğuk Savaş'tan çık". ABD ve Çin dışişleri bakanlığından İran ile anlaşmanın Kuzey Kore için bir model olabileceği yönünde açıklamalar geldi. Kuzey Kore dışişleri bakanlığı ise İran'a göre şartlarının oldukça farklı olduğunu, nükleer silah edinme programını dondurma ya da nükleer kabiliyetleri sökme gibi bir niyetleri olmadığını, nükleer caydırıcılık konusunun masaya gelmesini kabul etmeyeceklerini açıkladı.

Kuzey Kore ve muhtemel savaş..

ABD'nin Güney Kore için bekleyen 28.500 askeri bulunmaktadır. Kore, Soğuk Savaş'ın başında kazara ABD stratejisinin parçası haline geldi. ABD'nin niyeti bir deniz stratejisi ile 7. Filo'yu kullanarak Sovyetler ve Çin'in etrafında adalardan bir çevreleme hattı oluşturmaktı. Çin savaşı kazandığında bile Kore yarımadası bu stratejinin bir parçası değildi. 1948 yılında Ruslar Kuzey'den çekilince Amerikalılar da güneyden çekilmişti. Çünkü deniz ablukasında Kore stratejinin parçası değildi ama 1950'de ABD stratejisi değişti²⁶. Japonya'dan sonra diğer emperyalist olarak gördüğü ABD karşısında Kuzey'in yarımadayı birleştirmek için güneyi işgali ile Kore Savaşı başladı. ABD'nin niyetleri konusunda emin olamayan Çin de savaşa müdahil oldu ve Batılı güçler Yalu nehrini geçemedi. Ateşkes ile birlikte sınırda askerden arındırılmış bir bölge meydana getirildi ama 2015'e geldiğimizde hala bir barış anlaşması mümkün olmadı. Tansiyon her yükseldiğinde başta ABD olmak üzere müttefikleri Güney Kore, Japonya ve Avustralya bölgedeki mevzilerine daha fazla silah yığınağı yapmakta, silah harcamalarını arttırmakta ve savaş hazırlıklarını hızlandırmaktadırlar. ABD'nin müttefikleriyle birlikte bölgede yaptığı bu tahkimatın asıl hedefinin Kuzey Kore olmadığı bellidir. ABD'nin ve onu destekleyen Batılı emperyalistlerin gerçek hedefleri hızla büyüyen Çin'dir. Kuşkusuz Çin'in yanı sıra Rusya'yı da listeye eklemek gerekir. ABD emperyalizmi, ekonomik alanda en önemli rakibi olarak gördüğü Çin'i kuşatmak, onun yeni nüfuz alanları elde etmesini engellemek ve böylece hegemon

²⁴ Yonhap News: North Korea News Letter No.90, (January 21, 2010).

²⁵ Doug Bandow: Thanks to Libya, North Korea Might Never Negotiate on Nuclear Weapons, National Interest, (September 2, 2015).

²⁶ George Friedman: The United States in Korea: A Strategy of Inertia, Stratfor, (March 27, 2012).

konumunu korumak istemektedir. Bu saldırgan ve savaş kışkırtıcısı politikalarına bahane olarak da Kuzey Kore'yi göstermektedir²⁷.

Kuzey ve Güney Kore arasında Ağustos 2015'de meydana gelen karşılıklı topçu atışları sonrası ABD, Kuzeyi askeri bir harekâttan caydırmak için Guam'a 3 adet B-2 bombardıman uçağı gönderdi. Ancak, çevreleme stratejisini artık pahalı biılan ABD, artık kendine şu soruyu soruyor; 62 yıl sonra neden hala Güney Kore, kendini savunmak için ABD'ye bağımlı? Üstelik Kuzey'in önde gelen askeri müttefikleri Çin ve Rusya artık Kuzey için savaşmayacaklar. Ulusal gücün tüm unsurlarında Güney, Kuzey'e üstün ama ordusunu ABD'nin kontrolüne teslim etmiş durumda, savaş zamanında Güney Kore ordusu ABD'nin harekât kontrolünde olacak. Bunun nedeni Güney Kore için ABD'ye bağımlılığın bir strateji olarak seçilmesi²⁸. Hem ülkesinde fazla Amerikan askeri istemiyor hem de savunmayı ABD'ye bırakarak paralarını üretime ve eğitime harcamak istiyorlar. Avrupalılar ve Japonları artık savunma sanayi için değerli görmeyen ve dünyadaki toplam savunma harcamalarının %40'ını tek başına yapan ABD, küresel güç projeksiyonu için harcadıkları paradan tasarruf etmek için Güney Kore için de hesaplarını gözden geçiriyorlar. İkinci bir Kore savaşı için yapılan hazırlıklardan öte, savaş kazanılsa bile maliyeti çok fazla olacak. Kuzey Kore topçusu ve Scud füzelerini önlemek güç olacak, sivil halk büyük ölçüde Seul civarında yaşadığı için büyük kayıp verecek. Amerikan askerleri kuzeye Irak'ta olduğu gibi elini kolunu sallayarak gidemeyecek, büyük bir halk direnişi ve gerilla savaşı başlayacak. Üstelik bu gerilla savaşı içinde kuzeyde ülke inşası yapılacak, yıllarca ideolojik olarak bilenmiş bir halk içinde rejim değişikliği ile batı yanlısı bir hükümet kurulacak, güney ile birleştirilmeye çalışılacak.

Kore yarımadası gelecekte Kuzey'in kendine göre geliştirdiği bir kriz yönetim anlayışı sonucu ani başlayan ve çok yıkıcı bir savaşın alanı olabilir. Bu savaş Kuzey'in Güney'i kısa sürede işgal etme niyetine uygun konvansiyonel bir savaş senaryosu ile başlayacak ancak nükleer silah kullanımının kaçınılmaz olduğu bir çatışmaya dönüşecektir²⁹. Kuzey Kore'nin Güney'i işgali ABD tarafından güçlü bir karşılık verilmedikçe son bulmayacaktır ve bu durum işgale karşılık nükleer silah kullanımını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle Kuzey Kore'nin nükleer silah isteğinin temel nedeni Güney'i işgal etmesine karşılık olarak ABD'nin nükleer silah kullanmasına karşı koymaktır. Kuzey Kore'ye karşı koymak için askeri seçenekler çok sınırlıdır ve bu ülkeye karşı istihbarat çok zayıftır. Bu savaşta hava kuvvetleri ve konvansiyonel güçlerin rolü sınırlı olacak, füze ve gerilla savaşı öne çıkacaktır³⁰. Kuzey Kore, uzun yıllardır ABD'nin nükleer saldırısına hazırlanmakta ve yer altında köstebek bir toplum yaratacak kadar yer altı sığınağı geliştirmiş, askeri hedefler sıkı şekilde koruma altına alınmıştır. Üstelik Kuzey Kore'deki bir nükleer patlama hava koşullarına bağlı olarak komşu ülkeleri de (özellikle Güney Kore ve Japonya) etkileyebilecektir. 5 Kilotonluk küçük bir nükleer bombanın bile Japon Denizi'ne ulaşacağı hesaplanmaktadır. Öte yandan uzun menzilli balistik füze kullanımı ise her ikisi de nükleer silah kullanımına karşı olan Japonya veya Rusya'nın iznine tabidir. Muhtemel bir Kuzey-Güney Kore Savaşı'nın ölümcül sonuçları ABD topraklarına da yansiyabilir. Bu durum ABD kamuoyunda yaratacağı yaygın tepkinin yanında, ABD'nin müttefiklerine yönelik savunma yükümlülüklerine ilişkin göstereceği zafiyetle

²⁷ Kerem Dağlı: a.g.e., (Haziran 2013).

²⁸ Doug Bandow: Newsflash: The U.S.-South Korea Military Alliance Isn't Working, Cato Institute, (September 4, 2015).

²⁹ Bu nedenle söz konusu savaş senaryosu 'Nuclear Nightmare' olarak adlandırılmaktadır.

³⁰ Sait Yılmaz, Ulusal Savunma, Strateji, Teknoloji, Savaş, Kum Saati Yayınları, 2009, s.545-552.

birlikte sadece Uzak Doğu'dan silinmesine değil, küresel hegemonya konumundan da vazgeçmesine neden olabilir. Kısaca, Kore Savaşı, ABD'nin jandarma görevini bıraktığı çok kutuplu bir sisteme geçiş için katalizör görevi oynayabilir.

Sonuç; Büyük güçler Kore'nin birleşmesini istemiyor..

1953'den 1991'e kadar ABD'nin stratejisi de yarımada statükoyu korumaktı. Kuzey Kore sayesinde ABD askerleri Güney'de üslenmeye devam ediyordu. Japonlar da birleşmiş bir Kore çok daha büyük bir ekonomik güç olacağı için mevcut durumu tercih ettiler. Moskova için Kuzey'in önemi güneye gidecek ulaştırma hatları ile ilgili, yani Putin Kuzey Kore ile değil Kore'nin kuzeyi ile ilgileniyor³¹. Kuzey Kore ile gelişen ilişkiler, Büyük Oyun'da Kuzey Kore'yi ABD karşısında yalnız bırakmama kadar Güney Kore'yi ABD'den koparma amacı taşıyor. Çin ise 2009 yılında kabul ettiği ulusal güvenlik stratejisi için şöyle bir sonuç çıkarıyor; hem Kuzey hem de Güney Kore ile iyi ilişkileri sürdürmek, Güney Kore'nin Japonya ve ABD ile ittifakını bozarak çevrelenmesini ve kendisinin ekonomik olarak etkilenmesini önlemek³². Bu yüzden Kuzey Kore liderinin çıkışları Çini rahatsız ediyor. Rusya ile de ilişkiler stratejik ortak seviyesinde olmak yerine bazı ekonomik konular ile sınırlı olduğundan Kuzey Kore, hiç olmadığı kadar kendini yalnız ve izole hissediyor. Kuzey ve Güney Kore ilişkileri bugün oldukça donmuş bir durumdadır. Kuzey Kore birleşmeyi istiyor ama Güney'in yöneticileri bunu istemiyor. 1950 yılındaki savaştan beri Kuzey Kore rejimi 'Bitmemiş Devrim' ilkesi ile içerideki rakiplerini caydırmakta, iç sorunları dış faktörlere bağlama stratejisi uygulamaktadır³³. 1972'den bu yana iki Kore'nin tek ülke olarak birleştirilmesi için görünürde yapılan çalışmalar sonuç vermedi. SSCB'nin yıkılışı ve Komünizmin çöküşüne rağmen iki ayrı ülke durumunda yaşayan halklar tekrar birleşmemiştir. Kuzey ve Güney Kore arasındaki gerginlik devam etmektedir. Kuzey Kore'ye göre barış anlaşması uygulanmadan yani yarımada güvenliğe kavuşmadan sadece nükleer silahlardan arınmaya çaba harcamak doğru değildir. Gerçekçi bir çözüm nükleer silahlardan arındırma yanında barışın kurulması ve birleşme vizyonu ile birlikte ele alınmalıdır. Türkiye'ye gelince; Güney Kore, Türkiye'nin Çin'den sonra en çok ticaret yaptığımız ülke olmasına rağmen Kuzey Kore için henüz yolun başındayız. Türkiye'nin Kuzey Kore ile de ilişkilerinin başta ekonomi, kültür ve askeri olmak üzere gelişmesi iki Kore arasındaki barışa ve bölgesel istikrara katkı sağlayacaktır. İki Kore'nin birleşmesi bölgesel barış için en iyi yoldur.

³¹ Doug Bandow: Friends with Benefits: Russia and North Korea's Twisted Tango, Cato Institute, (March 6, 2015).

³² Dean Cheng: The Odd Couple: China and North Korea, Heritage Foundation's Asian Studies Center, (May 12, 2014).

³³ ROK Ministry of Unification: Policy of Mutual Benefits and Common Prosperity (2008). <http://www.unikorea.go.kr/eng/default.jsp?pgname=LIBpublications>.